Løpende skikkethetsvurdering på campus: en mulighet for formative vurderingssituasjoner

Kristin Vasbø
Institutt for Lærerutdanning og Skoleforskning
Førsteamanuensis/Skikkethetsansvarlig

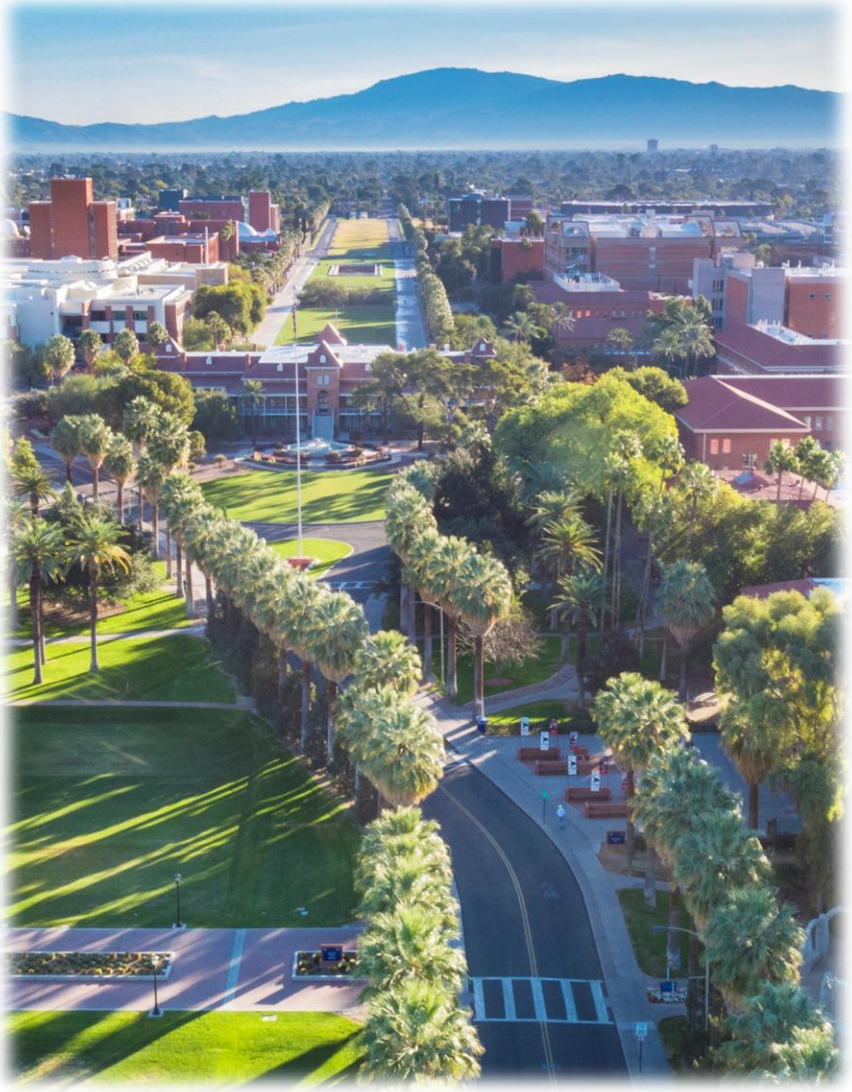
31.10.2025

UNIVERSITETET
I OSLO

Løpende skikkethetsvurdering som mulighetsrom

- Løpende skikkethetsvurdering har en formativ funksjon
- Formativ vurdering bidrar til å fremme læring gjennom tilbakemeldinger og veiledning
- Åpner for dialog som understøtter læring
- En kontinuerlig prosess som kan fremme progresjon
- Avdekke tvil tidlig
- Kollektivt ansvar
- Men…hvorfor er det ofte så vanskelig å få til?

Stock Images

Hva hemmer løpende skikkethetsarbeid?

- Mangel på tid og ressurser (merarbeid)
- Motstridende forventninger og prioriteringer (ikke meritterende arbeid)
- Manglende prosedyrer og retningslinjer (mangler felles forståelse for hva som er diskvalifiserende)
- Vegring, ubehag og frykt for stempling
- Krevende etisk dobbeltrolle (institusjon vs. student)
- Subjektive vurderinger og krevende skjønnsutøvelse (behov for felles normativt grunnlag)
- Udekket kompetansebehov i veiledning (den vanskelige samtalen)

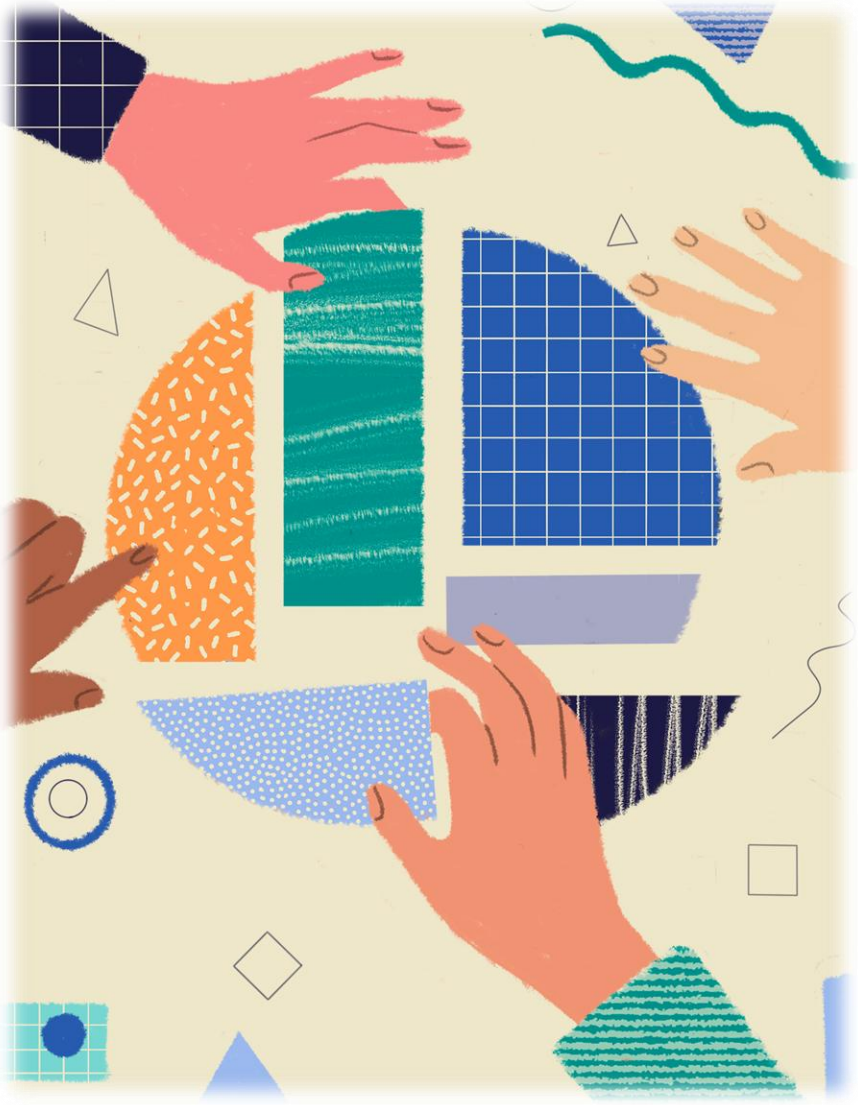
(*Kommisrud mfl. 2025)*

Stock Images

Utfordringer ILS har tatt tak i

- Manglende prosedyrer og retningslinjer
  - Standarder for skikkethet utviklet i kollegiet
- Vegring, ubehag og frykt for stempling
  - Nettskjema for studentbekymringer – kryss av ved behov for hjelp + automatisk oppfølging
- Subjektive vurderinger og krevende skjønnsutøvelse
  - Eksempler på utilfredsstillende standarder
  - Forum for «skikkasnakk»
  - Hyppig informasjon om skikkaarbeid i fellesmøter

Stock Images

1. Manglende prosedyrer og retningslinjer

Standarder	Eksempler på utilfredsstillende standard
1. Studenten viser innsikt i sitt ansvar som rollemodell for barn og unge	• Studenten omtaler andre i svært negative ordelag • Studenten underkjenner asymmetrien i lærer- og elevrelasjonen • Studenten uttrykker hatefulle ytringer/symboler • Studenten utviser svak digital dømmekraft
2. Studenten viser vilje og evne til omsorg og empati	• Studenten utviser negative holdninger til elever • Studenten viser manglende sosial kompetanse i samhandling med medstudenter • Studenten er hensynsløs i skriftlige/muntlige tilbakemeldinger til medstudenter
3. Studenten stiller forberedt og deltar aktivt i undervisningen	• Studenten unnlater ofte å gjøre påkrevde forberedelser • Studenten kommer gjennomgående for sent • Studenten opptrer passivt i undervisningen • Studenten yter aktiv motstand mot undervisningsrelaterte aktiviteter
4. Studenten viser vilje og evne til kommunikasjon og samarbeid i studiesituasjonen	• Studenten gir inntrykk av å være lite lydhør for andres innspill og ha vansker med å la andre komme til orde i samtaler • Studenten forholder seg ikke til instrukser i gruppearbeidet • Studenten skaper konflikter av uenigheter • Studenten har svak relevant språkkompetanse • Studenten utviser mangel på respekt/høflig tone i muntlig/skriftlig korrespondanse med studenter/ansatt
5. Studenten viser vilje og evne til å bli veiledet	• Studenten unnlater å gjøre påkrevde forberedelser til veiledning • Studenten avfeier konsekvent innspill fra veileder/medstudenter • Studenten viser mangel på refleksjon i veiledningssituasjonen • Studenten viser ingen endring av atferd/ oppgaver etc. i tråd med tilbakemeldinger gitt i veiledning • Studenten tar ikke ansvar for å følge opp egne utfordringer adressert i veiledningen

Eksempler på standarder for skikkethet #campus

Standarder	Eksempler på utilfredsstillende standard
1. Studenten viser innsikt i sitt ansvar som rollemodell for barn og unge.	• Studenten omtaler andre i svært negative ordelag • Studenten underkjenner asymmetrien i lærer- og elevrelasjonen • Studenten uttrykker hatefulle ytringer/symboler • Studenten utviser svak digital dømmekraft
4. Studenten viser vilje og evne til kommunikasjon og samarbeid i studiesituasjonen.	• Studenten gir inntrykk av å være lite lydhør for andres innspill og ha vansker med å la andre komme til orde i samtaler • Studenten forholder seg ikke til instrukser i gruppearbeidet • Studenten skaper konflikter av uenigheter • Studenten har svak relevant språkkompetanse • Studenten utviser mangel på respekt/høflig tone i muntlig/skriftlig korrespondanse med studenter/ansatt

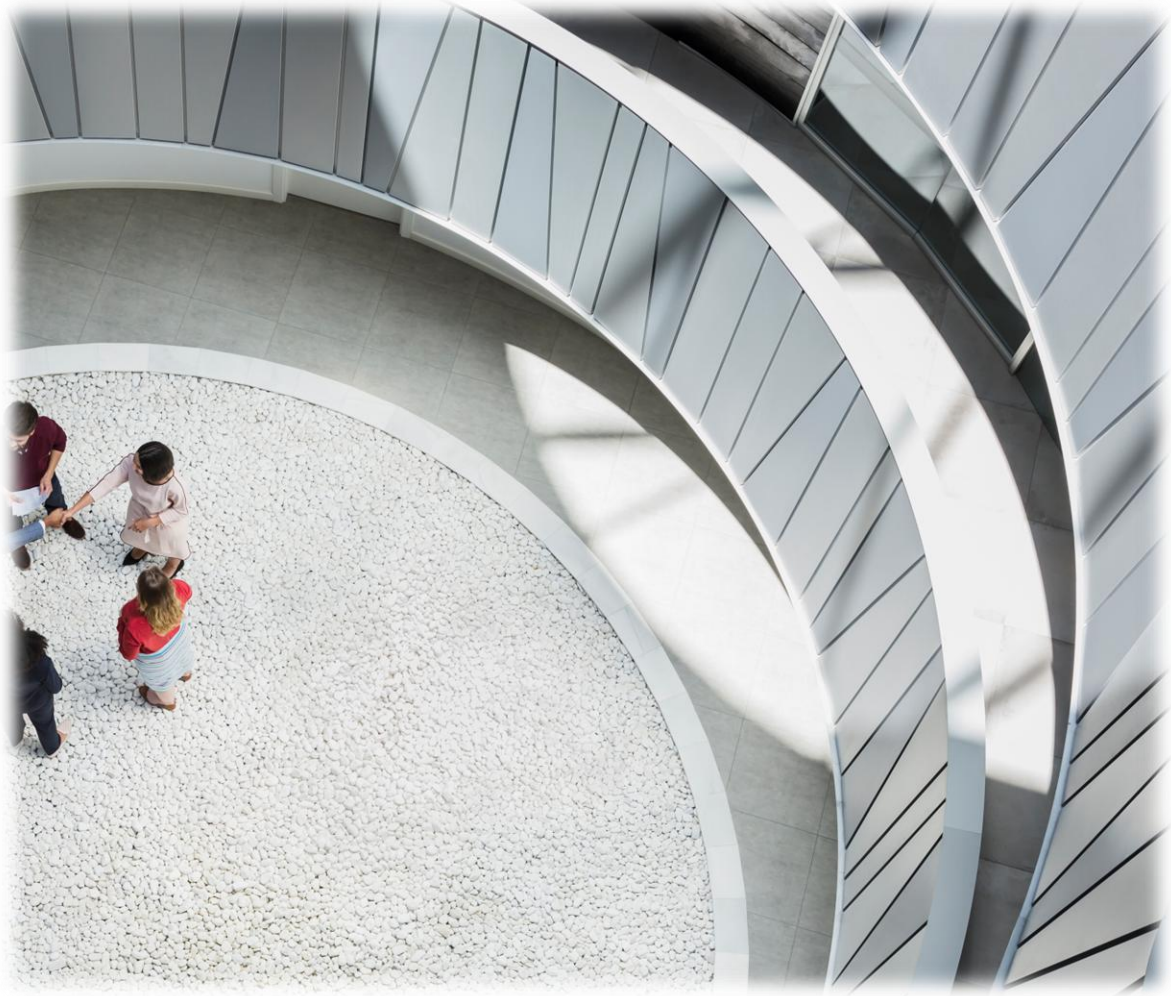
2. Vegring, ubehag og frykt for stempling

- Nettskjema for bekymringsmelding – kryss av for hjelp
- Inneholder følgende punkter:
  - Navn på ansatt/student
  - Bekymringer for språkferdigheter?
  - Hvilke standarder er ikke tilfredsstillende?
  - Episodebeskrivelse fra ansatt
  - Hvilke tiltak har jeg gjort?
  - Hva trenger jeg hjelp til?
- Frykt for å lagre bekymringer
- Skikkateamet tar mange av samtalene
- Veiledning av ansatte

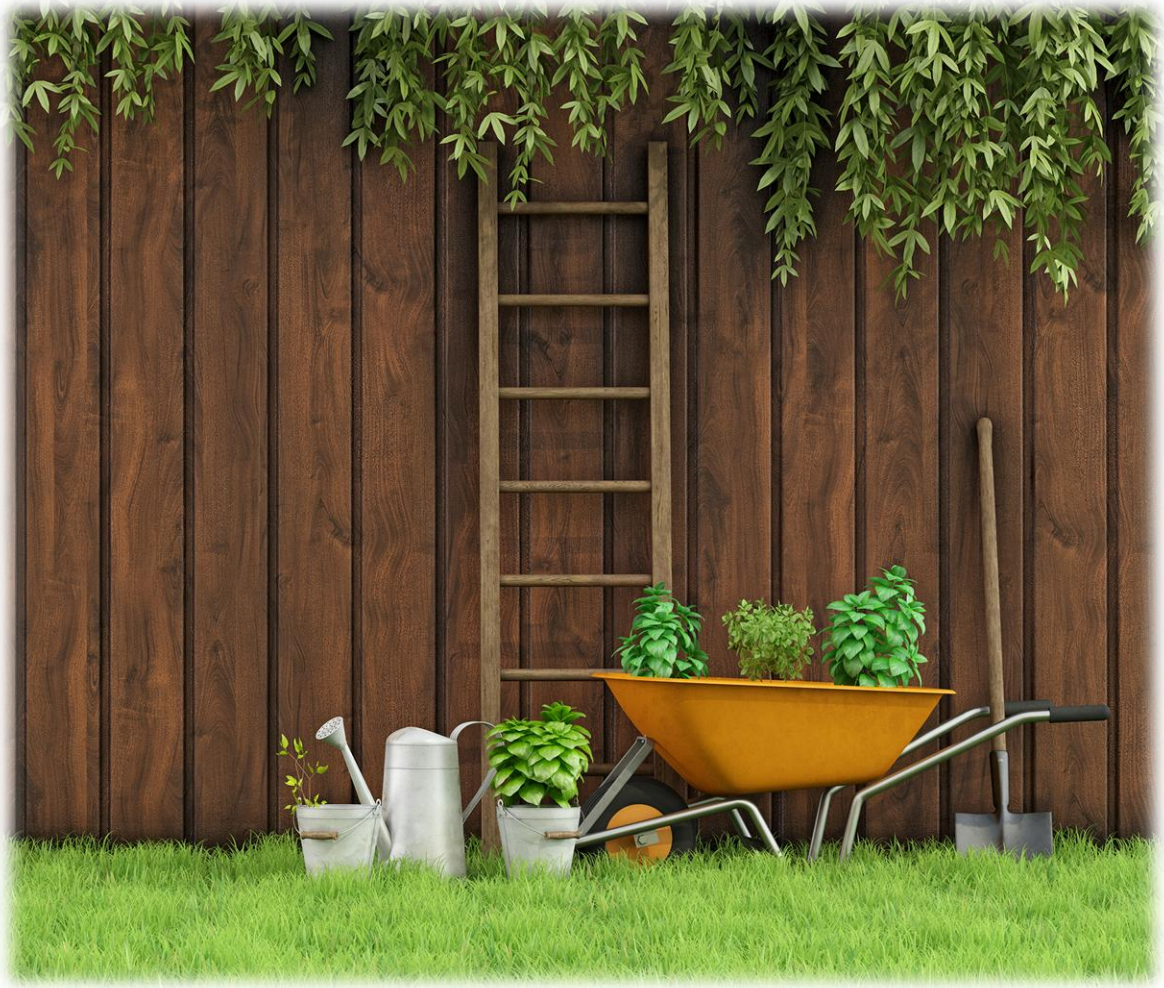
3. Subjektive vurderinger og krevende skjønnsutøvelse

- «Skikkasnakk»: møter hvor ansatte diskuterer studenter og utvikler standardene
- Praksisansvarlige/ Skikkaansvarlig informerer kontinuerlig
- Språkutfordringer: hva er for dårlig språk?

Løpende skikkethetsvurdering: et utfordrende mulighetsrom

- Dialog om skikkethet er et kontinuerlig arbeid
  - Eierskap til kriteriene og videreutvikling
  - Felles normativt grunnlag for vurderinger og samtaler
- Nye verktøy gir nye utfordringer
  - Lagring av studentopplysninger: Sikker lagring?
  - Nytt undervisningsdesign for tidlig å avdekke språkproblemer: Hva gjør vi?
- Hva har vi oppnådd?
  - Flere formative samtaler med studenter tidlig i løpet
  - Fokus på den formative funksjonen i løpende skikkethetsarbeidet bidrar til mindre vegring for studentsamtaler

Referanser

- Haugen, H. K. & Haugli, K. H. (2016). Betydningen av ekstern praksis i tannteknikerstudiet, Nordic Journal of Vocational Education and Training, 6(1), 76–97. https://doi.org/10.3384/njvet.2242-458X.166176
- Korseberg, L. & Korseberg, K.-A. N. (2025). Temanummer: Skikkethetsvurdering i høyere utdanning. Nordisk tidsskrift for utdanning og praksis, Special issue: Skikkethetsvurdering i høyere utdanning, 19[3], 1–4. https://doi.org/10.23865/up.v19.7581
- Kommisrud, K., Eriksen, H.G.,Hovik,K.T., Hovland, J.T, og Sønderskov, M. (2025). Ressurser, ubehag og motvilje – om løpende skikkethetsarbeid i et spenningsfelt. Nordisk tidsskrift for utdanning og praksis, temanummer: Skikkethetsvurdering i høyere utdanning 19, 5–22. https://doi.org/10.23865/up.v19.6181
- Alle bilder: Stock Images i Power Point, foruten første bilde som er fra UiO PPT mal

